

**ІННОВАЦІЇ
У МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ ТА МИСТЕЦТВІ
матеріали
XI Всеукраїнських наукових читань
здобувачів мистецької освіти**

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
ЗВО «Університет Короля Данила»
Житомирський державний університет імені Івана Франка
ДНУ «Інститут модернізації освіти»

ІННОВАЦІЇ У МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ ТА МИСТЕЦТВІ

матеріали

**XI Всеукраїнських наукових читань
здобувачів мистецької освіти**

Рівне
2024

УДК 372.878

I 57

Інновації у музичній освіті та мистецтві: матеріали XI Всеукраїнських наукових читань здобувачів мистецької освіти, Рівне 23 травня 2024 р. / упор. Прокопович Т. Ю. – Рівне: Відок, 2024. – 46с.

Рецензенти:

Сверлюк Я. В., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету музичного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету

Толошняк Н. А., кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувачка кафедри естрадно-вокального мистецтва ЗВО «Університет Кароля Данила»

Цюряк І. О., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мистецької освіти Житомирського державного університету ім. Івана Франка

У збірнику опубліковані науково-пошукові роботи здобувачів вищої освіти, присвячені розв'язанню актуальних проблем музичної педагогіки та музикознавства.

Відповідальність за добір фактів і викладення матеріалу несуть автори.

Схвалено до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету

(Протокол №11 від 31.10.2024р.)

© СНТ ФММ РДГУ, 2024

Значними є здобутки О. Заходякіна у жанрі інструментального ансамблю. Дуетні композиції «Ближче до джазу», «Карнавал», «Подорож», «Інтермеццо», «Механічна балерина», «Funkі» активно використовуються у навчальній роботі та концертній діяльності здобувачів освіти. Варто зауважити, що педагог постійно залучає студентів до ансамблевого музикування, яке допомагає розвивати музичний слух та вміння працювати в команді.

Підсумовуючи, варто відмітити, що Олександр Вікторович Заходякін у композиторсько-педагогічній діяльності гнучко застосовує сучасні методичні підходи навчання гри на фортепіано, які задовольняють індивідуальні потреби кожного здобувача освіти, стимулюючи його творчий потенціал та мотивуючи до саморозвитку музичному виконавстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Заходякін Олександр Вікторович <https://rshu.edu.ua/kafedry-if/121-personalii/1643-zakhodiakin-oleksandr-viktorovich>
2. Полянський В. А. Джазовий піанізм у контексті стильових тенденцій фортепіанного виконавства ХХ ст. Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. 2016. № 1. С. 40-45.

Ільїн Єлизавета

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА: РЕАЛІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У сучасному інформаційному суспільстві наявність лише знань та навичок не є достатньою умовою для досягнення успіху. Сучасний фахівець має володіти знаннями, ефективно застосовуючи їх на практиці та адаптуючи до конкретних ситуацій, що виникають у професійній діяльності. Отож знання виступають основою для формування професійної компетентності, яка є складним інтегрованим утворенням – сукупністю знань, умінь, навичок, мотивації та готовності здійснення результативної фахової діяльності [3].

Відповідно до потреб сьогодення освітня сфера України орієнтована на впровадження компетентісного підходу у підготовку майбутніх фахівців. У сфері мистецької освіти це питання набуло комплексного наукового вивчення. Праці О. Олексюк, С. Румянцевої, С. Світайло, Н. Цюлюпи та ін. висвітлюють різноаспектний теоретичний вимір дослідження професійної компетентності майбутніх вчителів музичного мистецтва. Разом з тим, на даний час у вищих навчальних закладах України накопичений чималий практичний досвід підготовки фахівців у цій сфері.

У цьому аспекті вартим уваги та вивчення є досвід підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва у Рівненському державному гуманітарному університеті. Згідно нормативним документам проектною групою, створеною з числа провідних науково-педагогічних працівників навчального закладу, розроблено Освітньо-професійні програми у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 «Середня освіта (Музичне мистецтво)» першого («бакалавр») [1] і другого («магістр») рівнів вищої освіти [2]. Профіль програми відображає реалізацію компетентісного підходу, зокрема, конкретизованого у переліку інтегральних, загальних і фахових компетенцій, які повинні сформуватися у особи в процесі навчальної діяльності за цією програмою.

Натомість перелік обов'язкових і вибіркових компонентів освітньої програми – навчальні дисципліни, практика та дипломна робота – спрямовані на формування відповідних компетенцій. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми чітко показує найбільш сприятливі можливості здобуття компетенцій.

Слід відмітити, що освітньою програмою [1] передбачено максимально сприятливі умови розвитку компетенцій під час проходження здобувачами освіти практики – навчальної (пропедичної) і виробничої (педагогічної). Отже виробнич (педагогічна) практика набуває найважливішого значення у професійної підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань отриманих здобувачами освіти за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування та розвиток у них професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної професійної ситуації, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою підготовки фахівців даного профілю.

Для проходження практики для здобувачів музично-педагогічної освіти РДГУ обираються взірцеві установи обласного центру. Зокрема, студенти направляються у Рівненський ліцей «Гармонія», де працює спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, вчитель-методист Опанасець Інна Станіславівна, яка призначається керівником практики від бази практики. Керівники практики від університету (доц. О.О. Гумінська, доц. Т.І. Крижановська, доц. О.П. Крусь, доц. Т.Ю. Прокопович) забезпечують постійне консультування студентів з питань виконання визначених Програмою практики завдань.

Важливим фактором впливу на результативність і ефективність набуття здобувачами освіти компетенцій є організація та проведення в університеті для майбутніх учителів музичного мистецтва рівноманіжних науково-методичних семінарів-практикумів, конференцій, науково-творчих проєктів, майстер-класів, конкурсів, концертів тощо. Наприклад, у II семестрі 2023-2024 навчального року студенти спеціальності 014 Середня освіта. Музичне мистецтво взяли активну участь у таких заходах: «Музично-танцювальні майстерки з теми «Формування інтеркультурної компетентності здобувачів освіти. Музика народів світу» (22.02.24, координатор доц. О.О. Гумінська); Конкурс диригентів (23.04.2024, організований кафедрою пісенно-хорової практики та постановки голосу); бінарне заняття «Методика розучування пісні» (30.04.24, провели керівник зразкового естрадного хору «Кольорові нотки» С.В. Малько та доц. О.О. Гумінська); науково-творчий проєкт «Музичні стежки Кобзаря ведуть до перемоги» (25.05.24, координатор доц. Т.Ю. Прокопович) та ін.

Таким чином, аналіз наукової літератури та практичний досвід діяльності закладів вищої освіти дозволяє зробити висновок, що впровадження компетентнісного підходу в систему підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва зумовлено необхідністю модернізації вітчизняної освіти та потребами ринку праці. До розробки нової моделі освіти залучені провідні вчені, які на теоретичному рівні обґрунтовують переваги та особливості набуття здобувачами мистецької освіти комплексу компетенцій. В практичній площині у вишах України реалізується освітньо-кваліфікаційні програми на

основі інноваційних концептуальних орієнтирів. Рівноманітні види практики, передбачені освітньо-кваліфікаційною програмою «014 Середня освіта. (Музичне мистецтво)» відіграють ключову роль у формуванні системи компетентностей у майбутніх вчителів музичного мистецтва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Музичне мистецтво)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. Освітня кваліфікація: Магістр середньої освіти. Вчитель мистецтва (музичного). Рівне: РДГУ, 2023. URL: https://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi
2. Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Музичне мистецтво)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка». Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти. Вчитель музичного мистецтва. Рівне: РДГУ, 2023. URL: <https://www.rshu.edu.ua/images>
3. Румянцева С. В., Дреєва Ю. О. *Суть та зміст фахової компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва*. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. праць. Запоріжжя, Класичний приватний університет, 2020. №70. Т.3. С. 222-226.

Колосок Ксеня

ТВОРЧИСТЬ НАТАЛІ БОЄВОЇ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ СУЧАСНОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Чимало сучасних українських композиторів, послідовників справи фундаторів українських музичних національних традицій, оновлюючи образну, змістову й жанрово-стильову палітру, вкладають нові унікальні ознаки в українську музичну скарбницю. Ці процеси вимагають вивчення, аналізу й пропагування.

До знаних особистостей останнього двадцятиліття ХХ – початку ХХІ ст. належить українська композиторка і педагогиня Наталія Боева із Запоріжжя. У творчості мисткині проглядає яскрава індивідуальність та оригінальність. Великою популярністю користуються її симфонічні, камерно-вокальні та інструментальні твори, концерти для солюючих інструментів і симфонічного оркестру, музика до театральних вистав і мюзиклів.

Інформація біографічного характеру про композиторку міститься в довідникових виданнях: Українській музичній енциклопедії, Енциклопедії сучасної України, довідниках І. Соневицького, А. Мухи, статтях Т. Мартинюк, а також самої композиторки у біобібліографічному покажчику «Серце, віддане музиці», опублікованому в 2011 році до 60-річного ювілею мисткині [8]. Наявні матеріали фрагментарно висвітлюють походження, навчання, становлення й творчу працю Н. Боевої. Творчість композиторки, зокрема симфонічна і театральна стала предметом дослідження у дисертаціях Т. Мартинюк [7] і Є. Кеменчеджи [4], публікаціях І. Комарової [5], а також у численних відгуках та рецензіях на виконання її творів у концертних програмах.